

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

„1/2” 1 „ 60 „

„1/4” — 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

„1/2” 3 „

—o—

Numeri singuratici se vând
în Cluj cu 5 fileri, în alte
locuri cu 6 fileri.

Răvăsul

INSERTIUNILE

se plătesc după mărirea locului ce ocupă; fiecare cm. costă odată 10 fil., de 2 ori 8 fil., de 3 și mai multe ori 6 fileri.

—o—

ADRESA:

„RĂVAȘUL”

CLUJ. — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCA 6.

Redactor resp.: IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Românii din Basarabia în războiul din Asia.

*Ploaie peatră, via-mi strică,
Vin Muscali, flăcăi ridică
Și mi-i duce prin străini,
Prin străini, printre păgâni.*

Cântec popular din Basarabia.

Războiul Rusiei cu Japonia din îndepărtatul răsărit al Asiei, se petrece de tot prea departe pentru ca să ne fi interesat mai de aproape și pe noi, cari nu vom să ne pierdem în înalte diplomaticești planuri, ci ne îndestulim, ca și Mircea Vodă cel bătrân, a ne apăra, cum putem »sărăcia, și nevoile și neamul«. Dar așa se vede, că toate distanțele dispar, nu numai pentru că vaporul și electricitatea ne sboară ușor și trupul și gândul peste nouă mări și peste nouă țări, ci mai ales, pentru-că inima omenească, ori cât de mică ar fi, cuprinde cu simțirea tot-tot ce se petrece și o atinge de pe întreg rotogolul acestui lung și lat pământ. Mai cu seamă inima românească; pentru că a așezat Dzeu, — din dragoste ori din pedeapsă, nu știu, Dzeu știe — a așezat Dzeu neamul nostru tocmai în pragul alor două lumi, a Răsăritului și a Apusului, și ne-a împărțit sub atâtea împărății, și la miez noapte, și la miez zi, și spre soare-apune și la soare-răsare, încât ori din cătr'o ar veni furtuna, ori din coace ori din colo, noi Românii să o simțim, și cu voie fără voie, să ne războim cu ea.

Așa ne este starea; așa ne-a fost ursita. Ce va mai fi, vom mai vedea, cari vom trăi.

S'a roscobolit marea furtună, s'gduitoarea vreme grea tocmai de lângă țermurul de răsărit al Asiei. De peste o jumătate de an se bat turbat și înflăcărat nouri de popoare, pe câmpiile Coreei și pe văile Mandjuriei, scăpărând duruitoare focuri, s'gduitoare detunături, de cari se cutremură marea în afunzimele sale și uscatul cu stâncile sale, și revărsând puvoie grozave, spumegoase, de sânge, de sânge de om.

Ca un trăsnet din senin ne-a picat vestea, că la prăpăstia aceasta de lumi și de neamuri, de care ne țineam scutiți prin depărtare, chemat este să se împărțăsească, cu sângele său, cu viața sa, și o parte din neamul românesc. Rusia a dat poruncă să se miște toți codrii popoarelor sale, și îndeosebi să se miște și codrii de stejar ai Basarabiei românești; astăzi gubernia Basarabiei. Vor intra deci și Românii în potopul de foc și pustiire al Asiei. Eată faptul, care înseamnă un paș în istoria nenorocită a neamului românesc cel reslețit și neînchegat.

Vestea răsbate prin Basarabia, la București, în Ardeal, și în toate părțile locuite de Români și echoul prelung este un strigăt dureros de uimire.

»Gubernia Basarabiei?« — astfel răsună echoul la București, din inima unui patriot profesor român.

»Noi cunoaștem această »gubernie« și ca o perdea neagră ne cade înaintea ochilor la această veste, între atâtea, despre război.

»In această gubernie, care se întinde dela Prut până Nistru, ape cântate în doinele noastre, dela Hotinul în cetatea căruia pietrele nu sunt legate cu alta decât cu cel mai bun sânge al nostru care, uscându-se de veacuri, s'a făcut tare ca bronzul, până în Dunărea-mamă, în această lată, roditoare, luminoasă gubernie, sunt țiguri de Evrei și de Ruși și de Bulgari și de Lipoveni și de Greci și de Nemți și de atâtea neamuri străine. Dar toate aceste țiguri nu sunt nimic, ca frumșeță, ca preț, ca muncă și vechime străduitoare și chinuită, pe lângă sutele de sate albe, cu care sunt înflorite toate șesurile, toate miriștile de aur, toate pajiștile verzi, toate popușoirile arse de secetă, toate livezile pline de roadă. Ceice, locuiesc în aceste sate sunt niște oameni nalți, chipeși, blânzi la față și dulci la graiu, niște oameni miloși, compătimitori pentru ori-ce durere, simțitori pentru ori-ce suferință, supuși cărmuirii pe care o socot trimeasă dela Dumnezeu care încearcă pe aleșii săi. Rușii înțeleg ce bunătate zace în sufletele lor și-i numesc oi, asemănându-i cu făptura aceea fără graiu, așa de nevinovată încât s'a făcut vrednică a fi nume și icoană pentru Mântuitorul nostru. Au veșminte albe învoalte și poartă căciuli de viteji pe lungile lor plete, întocmai ca țeranii României și ai atâtor țări de robie. Și graiul lor ie graiul acelor țărani liberi sau robi, graiul în care sunt scrise aceste rinduri, graiul în care și-a vorbit întâiu mama, cetitorule, graiul în care și-a mărturisit dragostea, graiul în care te-ai îndreptat cătră mintea fragedă a copiilor tăi.

Acei oameni sunt Români și, cu toate că de aproape o sută de ani ei sunt smulși de lângă noi, cu toate că granițele care ne despart sunt zidite din oțel nemilos și nu se pot deschide pentru gândurile unora și ale altora, cu toate că ei nu mai pot ști nimic deplin și adevărat despre cât am lucrat și am suferit și am luptat și am isbândit de atunci, ei nu se lăpădă, cum nu s'ar lăpăda de Dumnezeu legii creștine, — de limba noastră și de neamul nostru, cele sfinte. Când îi întrebi ce sunt, ei se mărturisesc Moldoveni și, întinzând mâna lor zgăriată de fierul muncii și arătând toată zarea, și la Apus și la Răsărit, ei zic: »Vezi, toată asta e tot țară moldovenească!«*)

La noi, dincoace de Carpați, vestea n'a produs echou atât de puternic. Pare că ar fi un lucru firesc pentru noi ca Românii de ori unde să fie duși la război, nu de interesele lor, ci de necesitățile altor interese »mai mari«. Doar niște lacrimi am văzut vărsându-se și la noi în versuri duiosase ale unui poet puțin cunoscut.

Dar nu trebuie să plângem, nici să lăcrimăm. Plângă mamele din Basarabia, și nevestele și surorile. Noi bărbații n'avem să plângem, ci să ne deschidem ochii. Ochii din cap și ochii sufletului. Că Românii au udat cu sânge mai toate câmpurile de bătaie ale Europei. Nu înzădar suntem neam prăsit din soldați, că tot soldați am fost de când suntem, numai cât soldații altora. Războaiele contra Dacilor ne-au plămădit, în războaiele contra popoarelor ce au imigrat din fundul Asiei, în cursul atâtor veacuri, am crescut, și tot cu răz-

boaie ne-am petrecut, căci ființa noastră întreagă a fost un război neîntrerupt cu mii și mii de valuri dușmănoase, pe cari le-am învins, pentru-că har Domnului, nu ne-au putut înghiți. Impotriva Turcilor am luptat, dela pornirea lor cea dintăiu spre Europa până la sfortărea lor cea din urmă, la 1877, și eată azi al Turcilor Sultan ne apăra ramura de neam, din Macedonia, care stă să o înghită grecismul lacom și mărginit. Câmpiile de sub azurul ceriu al Italiei, ca și valurile verzii ale Adriei, au fost roșite de sângele nostru, luptând împotriva unui neam de sânge frățesc. Contra Pruşilor (a Burcușilor) s'au luptat ficiorii nostri, ca și contra lui Napoleon, care le-a făcut cinstea cea mai mare, lăudându-i ca dușmani, și numindu-i oastea iadului, »legiune infernală«.

Și cu toată prapădirea aceea groznică de sânge românesc, eată suntem aci, și stăm, și trăim, rău și necăjiți, dar trăim și nu ne dăm. Am luptat tot pentru interese străine și depărtate de ale neamului interese de sânge, dar cel puțin ne-am oțelit, și ne-am deprins în virtutea cea unică străbună, virtutea militară, pe care astăzi ne-o recunosc și ne-o laudă chiar și dușmanii, pentru că trebuie să ne-o laude.

Să nu plângem deci, las' să plângă muierile; las' să plângă, cei rămași în Basarabia, orfani și văduve. Ei pentru neamul întreg plâng.

Noi însă să avem tărie și curaj, că asta se cere dela bărbați. Românii au mai mântuit odată onorul steagurilor rusești. Acum poate nu ei îl vor mântui, că nu mai sunt sub steag deosebit, ci amestecați cu alții; dar ei își vor face datoria de oameni și de bărbați. Că asta e virtutea moștenită prin veacuri a Românului, credința cătră steagul la care a jurat.

E creștin Românul, ori unde ar fi el, și își împlinește cu sfințenie datoria, fie măcar și cu prețul sângelui și al vieții sale.

Ca și în Roma veche cătră Caesar, Românii din Basarabia pot zice cătră Țarul lor: »Ave Caesar, morituri, Te salutant«.

Crestături.

— **Nemulțumirea** cu adunarea din ăstan a »Asociațiunei«, căreia raportorul nostru i-a dat mai întâiu espresione, răsbate acum mai mult decât s'ar fi putut presupune. Cea-ce cetim în »Advocatul Poporal«, foaie iuridică administrativă, redactată de dl P. Rotariu, avocat în Timișoara, ne înfătoșează adunarea nu numai într'o lumină tristă, ci cu totul altfel de cum ni-o înfătoșau rapoartele ziarelor de zi. Eată o parte din articolul »Advocatului Poporal«:

»Succesul preste tot, n'a fost însă nici pe de parte așa, cum ar fi putut să fie, și cum ar fi trebuit să fie — în Timișoara!

»Cei-ce au văzut adunarea generală din Baia-mare, ținută în anul trecut, vor constata de sigur, împreună cu noi, că adun. din Baia-mare a fost în toate privințele, superioară celei actuale din Timișoara! Și totuși mare deosebire este, asemenea în toate privințele, între Baia-mare și între Timișoara!

*) N. Jorga, în »Sămănătorul« Nr. 37.

și Făgăraș, este convocată pe 3—5 Noemvrie n. la Blaj. Cu o zi înainte va ținea comitetul central ședința sa.

— In Thiurea, de lângă Gârbău, protopopiatul Clujului, credincioșii Români gr.-cat. — puțini la număr, dar tari în credință, au ridicat o prea frumoasă cruce, cu restignire, lucrată cu măiestrie rară. Sfințirea acestei cruci se va săvârși Duminică în 16 Octomvrie, de către protopopul Dr. Dăianu, anume invitat din partea credincioșilor, prin preotul Ioan Romonțan. Ca de obicei lume multă din satele vecine se va aduna cu acest prilej la Thiurea, unde se va ținea o mică misiune, care se va începe Sâmbătă d. a. cu conlucrarea mai multor preoți din jur. — Ni-e greu, dar trebuie să amintim, că preotul reformat din Thiurea a încercat să împiedece, pe motive iscodite de politică, ridicarea acestei sfinte cruci, într'un sat unguresc; firește că n'a reușit, deși o luase foarte pe sus, spunând că din 1848 Români din Thiurea n'au mai făcut »așa ceva«. E foarte dureros dacă nici sub cruce și în semnul crucii nu se mai pot întâlni deosebitele popoare, cari toate se numesc creștine. Avem înse nădejde, că temerea esagerată, sinceră ori prefăcută, de care pomnirăm, se va dovedi în curând că a fost cu totul superfluă.

— Convocare. Prin aceasta convoc adunarea de toamnă a despărțământului Cluj aparținător »Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din arhidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș«, ce se va ținea în 27 Octomvrie n. în școala din Cluj cu următorul program: 1. Ascultarea sfintei liturgii în biserică gr.-cat. la oarele 7 a. m. 2. Deschiderea adunării la oarele 9 a. m. 3. Constatarea membrilor prezenți. 4. Literile fundaționali pentru fondul desp. 5. Raportul cassarului. 6. Alegerea noilor oficiali. 7. Alegerea alor doi delegați la adunarea generală. 8. Inchiderea adunării. Feneșul-săsesc, 12 Oct. n. 1904. *Ioachim B. Pop*, învățător-președinte.

— Cununii. Dl Dr. Ioan Pascu, fost rigorozant în Cluj, s'a logodit cu D-șoara Boiana Gligorovici, din Checia-română.

— D. Ioan Nossa, teolog abs. și Dșoara Anuța Marincaș, vestesc cununia lor, ce se va celebra la 23 Octomvrie n. a. c., în biserică gr.-cat. din Bogdana.

— Congregația comitatului *Alba-de-jos*, ținută în 12 Oct. la Aiud a hotărât 2 lucruri mai de seamă: 1) se cheltuiască 100,000 coroane pentru lucrări publice, în vederea sărăciei ce se va ivi în iarnă; și 2) să mute reședința cercului *Sângătin* (Kis-Enyed) din Cunța la Vizocna. Intâia e de folos și de lipsă; a doua hotărâre nu era nici de lipsă, nici nu va fi de folos, din punct de vedere al administrației. Vizocna e tocmai în marginea comitatului și a cercului, și e oraș cu magistrat, care nu are nimic cu protopretorul. Atunci de ce se șeadă protopretorul acolo? Numai ca să întărească elementul unguresc în Ocna? Asta doar n'ar fi tocmai chemarea administrației?

— Un crocodil s'a găsit în Timiș, din jos de Lugoj. Scăpase dintr'o menagerie, ce fusese pe acolo, și a fost prins, aproape mort.

25 Coroane remunerație

pentru toți ceterorii acestui

ANUNȚI

4 părechi de ghete pentru 5 cor. 50 fil.

In urma insolvenței mai multor fabrici am fost însărcinat cu desfacerea unei enorme cantități de ghete sub prețul de pregătire; vând deci 1 păreche de ghete pentru domni și 1 păreche pentru dame, din piele neagră, ori brună, cu șireturi, cu tâlpi tari, bine bătute cu cuie; apoi 1 păreche de ghete la modă pentru domni și 1 păreche pentru dame foarte elegante și plăcute. Mărimea după cm. Toate 4 părechile costă numai 5-50 cor. — Se pot procura pe lângă ramburs sau trimițându-se banii înainte.

S. Urbach's Schuh-Export, Krakau 54/K.

Schimbul este admis; dacă nu convine să retrimit banii, astfel că ori ce risic este eschis cu desevârșire.

Distins cu diplomă de onoare.

Bernáth E. Sándor magazin de mașini de cusut și biciclete; deposit de instrumente musicale. Liferantul poștei și telegrafului ung. reg.

Cluj—Kolozsvar (lângă podul Someșului.)

Vind și în rate lunare și garantez 5 ani pentru mărfurile mele. — În atelierul meu mechanic, aranjat cu lumină electrică și motor, fac grabnic și cu preț moderat, reparaturi, suflări cu nichel, emailuri de deosebite colori, în baia și cuptoriul propriu.

Nr. Telefonului 412.

Liste de prețuri ilustrate trimit ori cui.

Cine comandează provocându-se la aceasta foaie asigură oare care „biserică române celei noue din Cluj! — 44 (11—)

Pentru sezonul de toamnă și iarnă recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvar) Mátyás király tér.

Haine de toamnă și iarn.

Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de toamnă.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

Căputuri economice, cupțușite cu stofă, ori cu blană.

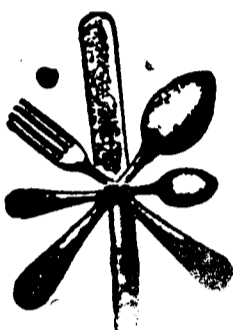
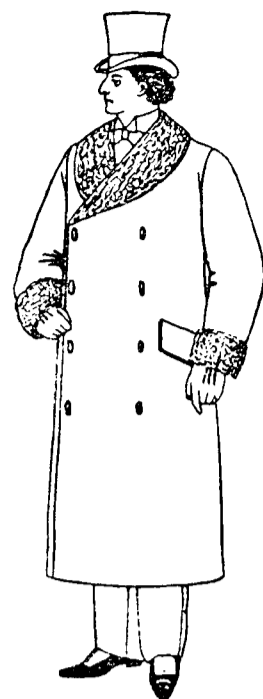
Haine negre de salon și frac.

Bunde de călătorie și oraș.

Mare deposit de vestimente pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din provincia ca măsură e destul a trimite o haină veche.

21 (36—)

Gratis! O cumpănă de culină!

Pe prețuri fabulos de ieftine trimit din magazinul meu prea incarcat

mărfurile mele de argint mexican

renumite in toată lumea pentru eselența lor și anume:

6 cuțite de masă de argint mexican
6 linguri » » » » »
6 furcuțe » » » » »
12 cuțite de desert » » » » »

6 furcuțe de desert de argint mexican
1 lingură mare de supă » »
1 lingură mare de lapte » »
2 feșnice elegante de salon » »

După ori-ce comandă pe lângă asta dau ca present pe raspundere și gratis o cumpănă de culină, care arată bine până la 12½ chilogr. Argintul mexican e un metal de tot alb (și din lăuntru) pentru a cărui durabilitate și eselență calitate iau raspundere pe 25 ani. — Spediția se face trimițând banii înainte sau cu rambursă din magazinul european

3 fl. 40 cr. cu rambursă un vig de pânză de Scepusia pentru 6 cămeși bărbătești ori femești, 90 cm. lat. calitate eselență, garanție pe 6 ani; numeroase recunoștințe.

4 fl. 50 cr. cu rambursă 3 metri de stofă modernă pentru un vestmēt bărbătesc elegant, în culoare după plac.

Pentru 5 coroane trimit 4½ chlgr (cam 50 bucăți, puțin atinse) de săpun fin de toaletă, bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, viorele, rezedă, jasmîn și lăcrimioare. Trimiteți banii înainte ori cu rambursă spezează:

22—22 Casa centrală de mărfuri

DENKER JÓZSEF

Budapesta, Hernád u. 54

Janovitz Géza

Atelier de croitorie și mare magazin de vestimente gata, pentru bărbați și copii.

Cluj, Wesselényi M. u. 26. (Casa Economului.)

Efectuește ori ce comandă de haine, după măsură, în timp scurt, dacă se cere chiar și în 24 oare. x x x x x

Ține deposit bogat de haine gata mare parte făcute în atelierul său pentru bărbați și băieți, x x x x x

Serviciu prompt.

Croitură elegantă.

Stofe durabile și solid lucrate.

Prețuri moderate.

43 (6 10).

„THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuește

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual Avere proprie
Cor.: 32,000.000 Cor.: 260,000.000

Dividende solvite Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000.000 Cor.: 520,000.000

Agentura generală pentru Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kosuth-Lajos nr. 4. în palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală: Edimburg. (Anglia.)

58—

Pentru 5 coroane trimit 4½ chlgr. (cam 50 bucăți, puțin atinse) de săpun fin de toaletă,

bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, viorele, rezedă, jasmîn și lăcrimioare. Trimiteți banii înainte ori cu rambursă spezează casa centrală de mărfuri Scheffer D. Sándor Budapest VIII, Bezerédi-utza 3. szám. (37) 23—24